

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200958
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8519200958.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: X. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, XXX XX J., právne zastúpený: Mgr. Marcel Kandrik, advokát, Grešova 7, 080 01 Prešov, IČO: 50 005 871 proti žalovanému: K. R., právne zastúpený: JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., Žilinská 14, 811 05 Bratislava, IČO: 47 232 757, o určenie vlastníckeho práva k hnuiteľnej veci, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 8C/37/2019-120 zo dňa 27.09.2021 jednohlasne takto

rozhodol:

Mení uznesenie tak, že stranám nárok na náhradu trov celého konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že konanie zastavil a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.

2. Svoje rozhodnutie vo vzťahu k výroku II. tohto uznesenia odôvodnil ust. § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. V dôvodoch uviedol, že žalobca podaním žaloby na súde, ktorá nemá právomoc konať vo veci, procesne zaviniť zastavenie konania a je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto uzneseniu vo výroku II. vydaného rozhodnutia súdom prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Poukázal na to, že podal žalobu o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu podľa ust. § 21 ods. 9 z. č. 171/1993 Zb. Postupoval tak, že osoba, ktorá si nárokuje na zaistenú vec vlastníckym právom, má zákonom stanovenú lehotu a v prípade, že nepodá žalobu v zákonom stanovenej lehote, zaistená vec sa stáva majetkom štátu. Žalobca nadobudol vlastníctvo k motorovému vozidlu na základe zákona podľa zmluvy v dobrej viere, v poradí už od druhého nadobúdateľa od žalovaného. Za motorové vozidlo riadne zaplatil a podal aj žalobu o vydanie veci na Okresnom súde Bratislava I. proti Ministerstvu vnútra SR. Žalobca je presvedčený, že napriek tomu, že súd prvej inštancie zastavil konanie v dôsledku nedostatku právomoci a nielen výlučne na námietku žalovaného, pretože k zastaveniu konania by došlo ex lege, existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalovaný doposiaľ pristúpil k predmetnej veci pasívne, žiadnu žalobu týkajúcu sa či už ochrany svojho vlastníckeho práva alebo vydania veci doposiaľ nepodal. Žalobca, naopak v súlade s právnymi predpismi, chráni svoje vlastnícke právo. Z uvedených dôvodov navrhuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP a rozhodnúť o náhrade trov konania tak, že stranám sporu náhradu trov konania neprizná.

4. K odvolaniu žalobcu vyjadril sa žalovaný, ktorý poukázal na to, že argumentácia žalobcu o tom, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia neobstojí, keďže v danej veci aplikoval súd prvej inštancie správne zákonné ustanovenie a správne ho aj vyložil, z tohto dôvodu nedošlo k omylu pri aplikácii práva. Žalobca tvrdí, že k zastaveniu konania by došlo aj v dôsledku nariadenia

EP a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 ex lege, a preto nedošlo k zastaveniu konania len na námietky žalovaného. S týmto tvrdením nemožno súhlasiť a žalobca si protirečí. Sám žalobca tvrdí, že k zastaveniu konania by došlo zo zákona, a keďže je právne zastúpený, nutne musel predpokladať, že Okresný súd Stará Ľubovňa nemá vo veci právomoc konať. Žalobca podal žalobu, súd prvej inštancie doručil túto na vyjadrenie žalovanému, a preto, že uplatnil žalovaný procesnú obranu, vo veci nutne vznikli trovy súdneho konania. Pokiaľ by bola žaloba doručená na príslušný súd ako hovorí ust. § 21 ods. 9 z. č. 171/1993 Zb., trovy konania by nevznikli tak, ako v tomto prípade. Žalobca navyše dôvody hodné osobitného zreteľa, v čom by mali spočívať, aké pomery alebo aké okolnosti tohto prípadu by mali byť zohľadnené pri aplikácii ust. § 257 CSP v tejto konkrétnej veci neuviedol.

5. V predmetnej právnej veci rozhodoval odvolací súd uznesením č. k. 18Co/5/2021-117 zo dňa 20.05.2021 tak, že zrušil výrok II. uznesenia napadnutého odvolaním žalobcu a vrátil vec súdu prvej inštancie v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie.

6. Dôvodom takéhoto postupu odvolacieho súdu bola skutočnosť, že súd prvej inštancie sa nevyporiadal s možnosťou použitia ust. § 257 CSP, teda zistenia, či neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa v predmetnej právnej veci. Citoval aj rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS/387/2019.

7. Súd prvej inštancie rozhodol v predmetnej veci v rozsahu zrušenia tak, že priznal uznesením, ktoré bolo znova napadnuté odvolaním žalobcu zo dňa 27.09.2021 tak, že priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že po zhodnotení novej aplikácie § 257 CSP v zmysle pokynu odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k záveru, že pre aplikáciu tohto ustanovenia nie sú v danom prípade splnené podmienky. Súdom prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca je právne zastúpený, pričom ako sám uvádzal v odvolaní proti výroku o trovách konania, súd by konanie pre nedostatok právomoci aj tak zastavil. Ak teda právny zástupca podal žalobu na súd, o ktorom vedel, že nemá právomoc konať vo veci, potom procesne zaviniť zastavenie konania. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že žalobca si musel svoje vlastnícke právo uplatniť na súde. Zrejme preto sa obrátil žalobca na právneho zástupcu, u ktorého je predpoklad, že pozná právo a uplatní nárok žalobcu na súde, ktorý má právomoc na prejednanie sporu. Iba potreba uplatniť si svoje právo na súde, povinnosť súdu zastaviť konanie pre nedostatok právomoci, či pasivita žalovaného nie sú okolnosťami, ktoré by mali odôvodniť dôvody hodné osobitného zreteľa, najmä za vyššie uvedených okolností vedomého uplatnenia práva na súde, ktorý nemá právomoc prejednať vec. Opačný výklad by spôsobil, že aplikácia § 257 CSP by nebola výnimočná, ale bolo by ju možné aplikovať bežne, čo evidentne nebolo cieľom predkladateľa CSP, ktorý aj priamo v § 257 CSP uviedol, že má ísť o výnimočnú aplikáciu tohto ustanovenia (teda nie o aplikáciu na bežné okolnosti prípadov (ako je tomu podľa názoru súdu aj v tomto konaní), pri ktorých je potrebné aplikovať zásadu úspechu alebo zásadu zodpovednosti za zavinenie.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa ust. § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie je dôvodné. Súdom prvej inštancie zistené skutočnosti, ktoré bolo potrebné zistiť pre posúdenie veci, no dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, a preto boli splnené podmienky pre zmenu tohto rozhodnutia podľa § 388 CSP.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal dňa 17.07.2019 na Okresný súd do Starej Ľubovne žalobu o určenie vlastníckeho práva k hnutelnej veci, konkrétne motorového vozidla. Ako listiny a dôkazy predložil kúpnu zmluvu uzavretú medzi stranami sporu, ako aj predošlú kúpnu zmluvu z roku 2018, ktorou nadobudol predávajúci túto vec do svojho vlastníctva. Zároveň predložil aj potvrdenie o zaistení veci z 31.05.2019 a oznam Okresného riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície v C. L. z 11.06.2019, z ktorého vyplýva, že hnutelná vec, teda konkrétne motorové vozidlo bolo podľa ust. § 21 ods. 9 z. č. 171/1993 Zb. uložená do úschovy. V tomto oznámení - upovedomení OR PZ C. L. v odseku 2 odporučili žalobcovi v lehote 60 dní od doručenia tohto písomného oznámenia uplatniť si vlastnícke právo na zaistenú vec na príslušnom súde.

10. Žaloba bola doručená žalovanému, ktorý následne poveril advokátsku kanceláriu a zvolil si právneho zástupcu na zastupovanie v predmetnej právnej veci. Po vyjadrení žalovaného súd prvej inštancie konanie zastavil s poukazom na článok 4 bod 1 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012.

11. V skoršom rozhodnutí predmetnej právnej veci týkajúcej sa napadnutého výroku o náhrade trov konania, odvolací súd uviedol, že je potrebné v súlade s koncepciou Civilného sporového poriadku poskytnúť širší priestor pre rozhodnutie o trovách konania a zohľadniť vo veci nielen osobné, majetkové pomery strán sporu, ale aj vec samotnú, čiže predmet konania. Súd prvej inštancie sa zaoberal teda otázkou možného použitia § 257 CSP v súlade s pokynom odvolacieho súdu, dospel však k záveru, že je potrebné priznať žalovanej strane nárok na náhradu trov konania, keďže k zastaveniu konania došlo pre nedostatok právomoci súdu vo veci konať, a tak procesne žalobca zavinil zastavenie konania.

12. Odvolací súd vychádzal z odvolacích námietok, ktoré zopakoval žalobca v odvolaní voči rozhodnutiu vo veci z 13.10.2020 (č. I. 87) a k námietkam, ktoré uviedol v druhom svojom odvolaní žalobca na č. I. 124.

13. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. V podstate je vytvorený širší priestor pre rozhodnutie v tom smere použiť ust. § 257 CSP ako v prípadoch upravených ešte pôvodným právnym predpisom, teda Občianskym súdnym poriadkom.

15. Pred tým, než všeobecný súd dospeje k záveru o potrebe aplikácie ustanovenia § 257 CSP, je potrebné ustáliť otázku procesného úspechu sporových strán, keďže účelom tohto ustanovenia je odstránenie neprimeranej tvrdosti voči strane sporu, ktorá nemala v konaní úspech v záujme dosiahnutia spravodlivosti.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 31/2020, zdroj: ustavnysud.sk)

16. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [pozri k tomu rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10), ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrila svoje stanovisko. Výrok rozhodnutia v prípade úplnej moderácie by mal znieť „stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“ resp. „súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Výrok, že „žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania“ už nemá v CSP oporu.

(Nález Ústavného súdu SR z 2. apríla 2020, sp. zn. PL ÚS 387/2019-60)

17. Ustanovenie § 257 CSP preberá doterajšiu úpravu v ustanovení § 250 ods. 1 prvej vety OSP. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

19. Judikatúra tiež konštatovala, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvlášť okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady

rozhodovania o trovách konania (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009).

20. Ustanovenie § 150 ods. 1 OSP neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi účastníkmi konania, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvodne vynaložil. Rozhodnutie súdu, podľa ktorého ten, kto v konaní napokon uspel, znášal svoje náklady, sa preto bude javiť spravodlivým predovšetkým vzhľadom na existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu, s okolnosťami uplatnenia nároku a pod. (uznesenie NS SR č.k. 6MCdo 5/2011 z 18.01.2012).

21. Odvolací súd sa domnieva, že dôvody hodné osobitného zreteľa v predmetnej právnej veci predsa len existujú. Z podania žaloby a z odvolania žalobcu vyplýva, že žalobca riadne kúpnu zmluvou nadobudol vlastníctvo k motorovému vozidlu 31.12.2018 za 11.850 eur. Následný postup ORPZ Stará Ľubovňa z 31.05.2019 smeroval k tomu, že motorové vozidlo bolo zaistené a žalobca v čase, kedy podal žalobu a v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie nedisponoval ani motorovým vozidlom, ani finančnými prostriedkami, pričom túto hnutelnú vec nadobudol v súlade s platnými právnymi predpismi.

22. Žalovaný sústredil svoje vyjadrenie k veci len na otázku procesného charakteru, teda na existenciu právomoci súdu konať vo veci. Z tohto vyjadrenia vyplýva, že námietka bola opodstatnená, súd prvej inštancie na toto aj prihliadol. Je síce pravdou, že z ust. § 9 CSP vyplýva, že súd kedykoľvek prihliadne na nedostatok svojej právomoci, napriek tomu sa odvolací súd domnieva, že podmienka právomoci všeobecného súdu na konanie vo veci je jednou zo základných predpokladov konania, na ktorú prihliada súd už pri podaní žaloby.

23. Navyiac je potrebné poukázať na to, čo vyplýva z podania žalobcu, že okrem teda kúpnej zmluvy a rozhodnutia o zaistení veci a tiež ďalších pokynov ORPZ - Okresná kriminálna polícia C. L. vyplýva, že žalobca v prípade, že sa domnieva, že je vlastníkom predmetnej veci, je povinný podať žalobu na určenie vlastníckeho práva, čo učinil rovnako, ako aj žalobu na vydanie veci. Z týchto zistených skutočností, že žalobca bol aktívny pre uplatnenie svojho nároku osobitnou žalobou po poučení políciou a vo výsledku doteraz motorové vozidlo vrátené nebolo a ani finančné prostriedky, považoval tieto okolnosti za dôvody hodné osobitného zreteľa pre použitie § 257 CSP, práve pre túto mimoriadnu okolnosť, ktorá spočívala v predmete konania.

24. Preto odvolací súd podľa ust. § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že stranám nárok na náhradu trov celého konania nepriznal.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).